

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

بررسی تاثیر مصاحبه انگیزشی بر اعتقاد دارویی، خودکارآمدی و تبعیت دارویی

نوجوانان مبتلا به آسم

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در

رشته پرستاری سلامت جامعه

نگارنده:

عاطفه باریکانی

استاد راهنما:

دکتر رضا نگارنده

استاد مشاور:

دکتر مصطفی معین

چکیده فارسی

عنوان: بررسی تاثیر مصاحبه انگیزشی بر اعتقاد دارویی، خودکارآمدی و تبعیت دارویی نوجوانان

مبتلا به آسم

مقدمه: آسم یکی از بیماری های مزمن شایع در جهان و ایران است و تبعیت از داروهای کورتیکو استروئیدی عامل کلیدی در کنترل آن به شمار می رود. مصاحبه انگیزشی به عنوان یک مداخله روانشناختی بیمار محور ممکن است در ارتقای تبعیت دارویی مفید باشد. بنابراین این مطالعه با هدف تعیین تاثیر مصاحبه انگیزشی بر اعتقاد دارویی، خودکارآمدی و تبعیت دارویی نوجوانان مبتلا به آسم انجام شده است.

روش کار: این پژوهش از نوع کارآزمایی بالینی تصادفی شده است. ۴۶ نوجوان مبتلا به آسم مراجعه کننده به مرکز طبی کودکان به صورت در دسترس و بر اساس معیار های ورود به مطالعه انتخاب و به صورت تخصیص تصادفی و تشکیل بلوک های ۴ تایی در گروه کنترل و مداخله قرار گرفتند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه های مشخصات دموگرافیک، تبعیت دارویی، خودکارآمدی و اعتقاد دارویی بوده است. روایی پرسشنامه ها با روش اعتبار محتوا و پایایی آن ها با روش آلفای کرونباخ بررسی و تایید شد. مداخله ی آموزشی شامل ۳ جلسه یک ساعته هفتگی بود که به روش انفرادی در مورد مباحث تبعیت دارویی، اعتقاد دارویی و خودکارآمدی برگزار شد. پرسشنامه ها به صورت خود گزارشی در دو مرحله پیش از مصاحبه انگیزشی و ۴۰ روز پس از پایان مداخله توسط نمونه ها تکمیل گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از شاخص های آمار توصیفی مانند توزیع فرآوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار و آمار استنباطی از جمله آزمون های آماری مجذور کای، آزمون دقیق فیشر، تی مستقل و تی زوجی استفاده شد. کلیه محاسبات آماری در نرم افزار spss نسخه ۱۶ انجام گردید.

یافته ها: پیش از مداخله میانگین نمرات مربوط به تبعیت دارویی، اعتقاد دارویی و خودکارآمدی در دو گروه اختلاف معناداری نداشتند ($P>0/05$). در حالی که پس از مصاحبه انگیزشی در گروه مداخله میانگین نمرات در تبعیت دارویی، اعتقاد دارویی و خودکارآمدی بیشتر از گروه کنترل شد ($P<0/05$) تفاوت میانگین نمرات در تبعیت دارویی، اعتقاد دارویی و خودکارآمدی دو گروه در پس آزمون با حذف اثر نمرات پیش آزمون همچنان معنا دار بود ($P<0/05$).

نتیجه گیری: نتایج پژوهش نشان داد که مصاحبه انگیزشی می تواند بر تبعیت دارویی، اعتقاد دارویی و خودکارآمدی موثر باشد. بنابراین این مداخله می تواند در بهبود تبعیت دارویی استفاده شود.

کلمات کلیدی: مصاحبه انگیزشی، تبعیت دارویی، اعتقاد دارویی، خودکارآمدی.

**Teheran University of Medical Sciences
School of Nursing & Midwifery**

Title:

**The Impact of Motivational Interview on Self-Efficacy,
Beliefs Medicines and Medication Adherence among
Adolescents with Asthma**

**"A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Master of
Science (MSc) Degree"**

In

Community Health Nursing

By

Atefeh Barikani

Supervisor:

Dr. Reza Negarandeh

Consultant:

Dr. Mostafa Moin

2019

Abstract

Background: Asthma is one of the common chronic diseases in the world and Iran, and adherence with corticosteroids is a key factor in controlling it. Motivational interview as a patient-centered psychological intervention may be helpful in promoting medication adherence. Therefore the aim of this study was to determine the impact of a motivational interview on self-efficacy, beliefs medicines and medication adherence among adolescents with asthma.

Methods: This study is a randomized clinical trial. 46 adolescents with asthma referring to the pediatric medical center were selected based on inclusion criteria and randomly assigned to the control and intervention groups with blocked randomization method (block size=4). The research instrument was a questionnaire including demographic characteristics, medication adherence, self-efficacy and beliefs medicines. Content validity was used to determine the validity of the questionnaires and reliability were confirmed by Cronbach alpha. The educational intervention consisted of 3 one-hour sessions per week, which was held individually in the areas of medication adherence, beliefs medicines, and self-efficacy. Questionnaires were completed by self-report in the baseline and endpoint (40 days after the end of the intervention) . Descriptive statistics such as frequency distribution, frequency, mean, standard deviation and inferential statistics including Chi-square, Fisher's exact test, independent t-test and paired T-test were used to analyze the data. Statistical analyses were performed using the SPSS software version 16.

Finding: The two groups were homogeneous in terms of demographic characteristics and medication adherence, beliefs medicines, and self-efficacy in the baseline. Before the intervention, the mean scores for medication adherence, beliefs medicines, and self-efficacy did not differ significantly between the two groups ($p > 0.05$). However, after the motivational interview in the intervention group the mean scores in medication adherence, beliefs medicines and self-efficacy were more than the control group ($p < 0.05$). The difference between the mean scores in medication adherence, beliefs medicines, and self-efficacy of the two groups in the post-test with adjusting the effect Pre-test scores was also significant ($p < 0.05$).

Conclusion: The results of this study showed that motivational interview can be effective on medication adherence, beliefs medicines, and self-efficacy. Therefore this intervention can be used to effectively control asthma.

Keywords: Motivational Interview, Beliefs Medicines, Self-Efficacy, Medication Adherence